

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«ПАТЕНТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФОРСАЙТ»

ЛІТЕРАТУРНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Нормативно-правова база України

Закони України (zakon.rada.gov.ua):

- **«Патентний закон України» № 703-IX** від 16.07.2020 - ключовий документ про патенти на винаходи та корисні моделі.
- **«Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» № 3685-XII** від 15.12.1993 - застосовується щодо положень, які не врегульовані Патентним законом (див. перехідні положення).
- **«Про охорону прав на промислові зразки» № 161-IV** від 22.03.2001.
- **«Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» № 3689-XII** від 15.12.1993.
- **«Про наукову і науково-технічну діяльність» № 848-VII** від 26.11.2015.
- **«Про інноваційну діяльність» № 40-IV** від 04.07.2002.
- **«Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» № 991-XIV** від 16.07.1999.
- **Цивільний кодекс України - Книга IV «Інтелектуальна власність».**

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України:

- **Постанова КМУ № 999** від 08.09.1997 - Типові правила складання та подання заявки на винахід (корисну модель).
- **Постанова КМУ № 998** від 08.09.1997 - Типові правила складання та подання заявки на знак для товарів і послуг.
- **Розпорядження КМУ № 835-р** від 10.11.2016 - Концепція розвитку інтелектуальної власності.

Органи та реєстри:

- ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (UIPI) - державні реєстри патентів, відкриті дані, бюлетень «Промислова власність» (uipv.org.ua).

Міжнародні документи

- Договір про патентну кооперацію (РСТ, 1970) - Україна приєдналася у 2000 р.
- Страсбурзька конвенція про Міжнародну патентну класифікацію (1971).
- Ніцька угода (товарні знаки, 1957); Локарнська угода (промислові зразки, 1968).
- Стандарти та настанови Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ/WIPO).
- Класифікації: МПК (IPC); CPC (CPC - Cooperative Patent Classification, ЕРО/USPTO).

Основна література

Українською мовою:

- Задорожний А.Г. - праці з інтелектуальної власності (підручники, коментарі до Патентного закону України).
- Безкоштовні видання ВОІВ (WIPO) українською мовою: настанови для винахідників, огляди патентних систем.

Іноземною мовою (англійською):

- Hunt D., Nguyen L., Rodgers M. Patent Searching: Tools & Techniques. - Wiley, 2007. - основа патентних досліджень.
- WIPO Patent Drafting Manual. - Geneva: WIPO (безкоштовний доступ на wipo.int).
- Loveridge D. Foresight: The Art and Science of Anticipating the Future. - Routledge, 2009. - методологічна основа форсайту.
- Schwartz P. The Art of the Long View. - Currency/Doubleday, 1996. - класика сценарного планування.
- UNIDO Technology Foresight Manual. - Vienna: UNIDO (безкоштовний доступ) - практичний гайд технічного форсайту.
- Публікації OECD з форсайту та інноваційної політики.

Патентні пошукові системи (для практичних занять)

- **Espacenet (EPO)** - головний безкоштовний інструмент Європейського патентного відомства (espacenet.com).
- **WIPO PATENTSCOPE** - patentscope.wipo.int.
- **Google Patents** - patents.google.com.
- **USPTO Patent Public Search** - ppubs.uspto.gov.
- **The Lens** - lens.org.
- **Пошукова система UIPI (ex-УКРНОІВІ)** - пошук українських патентів.

Освітні та інформаційні ресурси

- **WIPO Academy** - безкоштовні сертифікатні курси з інтелектуальної власності (wipo.int/academy).
- **JRC Foresight / European Foresight Platform (Єврокомісія)** - кейси європейських форсайт-досліджень.
- **Shaping Tomorrow; Copenhagen Institute for Futures Studies**- методології форсайту.

Український контекст технологічного форсайту

- Інститут економіки та прогнозування НАН України - форсайт-дослідження для уряду.
- Стратегічні сценарії відбудови та ініціатива «Україна 2050».
- Проєкти Мінекономіки та МОН із визначення пріоритетних технологій (як кейси для форсайт-занять).